



Joint Transparency
Register Secretariat



Výroční zpráva o činnosti rejstříku transparentnosti
2016

**předložená generálními tajemníky
Evropského parlamentu a Evropské komise**

Sylvii Guillaumové, místopředsedkyni Evropského parlamentu,
a
Fransi Timmermansovi, prvnímu místopředsedovi Evropské komise

Jak stanoví **bod 28 revidované interinstitucionální dohody o rejstříku transparentnosti**, která byla podepsána dne 16. dubna 2014 (jakožto společný nástroj Evropského parlamentu a Evropské komise), **poskytuje tato výroční zpráva přehled činnosti rejstříku transparentnosti za rok 2016.**

Tato zpráva předkládá statistické údaje týkající se činnosti rejstříku od ledna do prosince 2016 a popisuje aktivity, jež vyvíjel společný sekretariát rejstříku transparentnosti, zejména pokud jde o zajištění optimální kvality údajů a zvýšení informovanosti o tomto nástroji.

Obsah

I. Úvod

II. Současný stav rejstříku transparentnosti

Statistické údaje o nově zapsaných subjektech v roce 2016

III. Činnosti společného sekretariátu rejstříku transparentnosti

1. Monitorování údajů v rejstříku

1.1. Kontroly kvality

1.2. Upozornění

1.3. Stížnosti

2. Pokyny a zvyšování informovanosti

IV. Závěr

Zkratky použité v této zprávě:

EP = Evropský parlament

EK = Evropská komise

EU = Evropská unie

IT = informační technologie

SSRT = společný sekretariát rejstříku transparentnosti

rejstřík = rejstřík transparentnosti

Internetové stránky rejstříku transparentnosti: <http://ec.europa.eu/transparencyregister>

I. ÚVOD

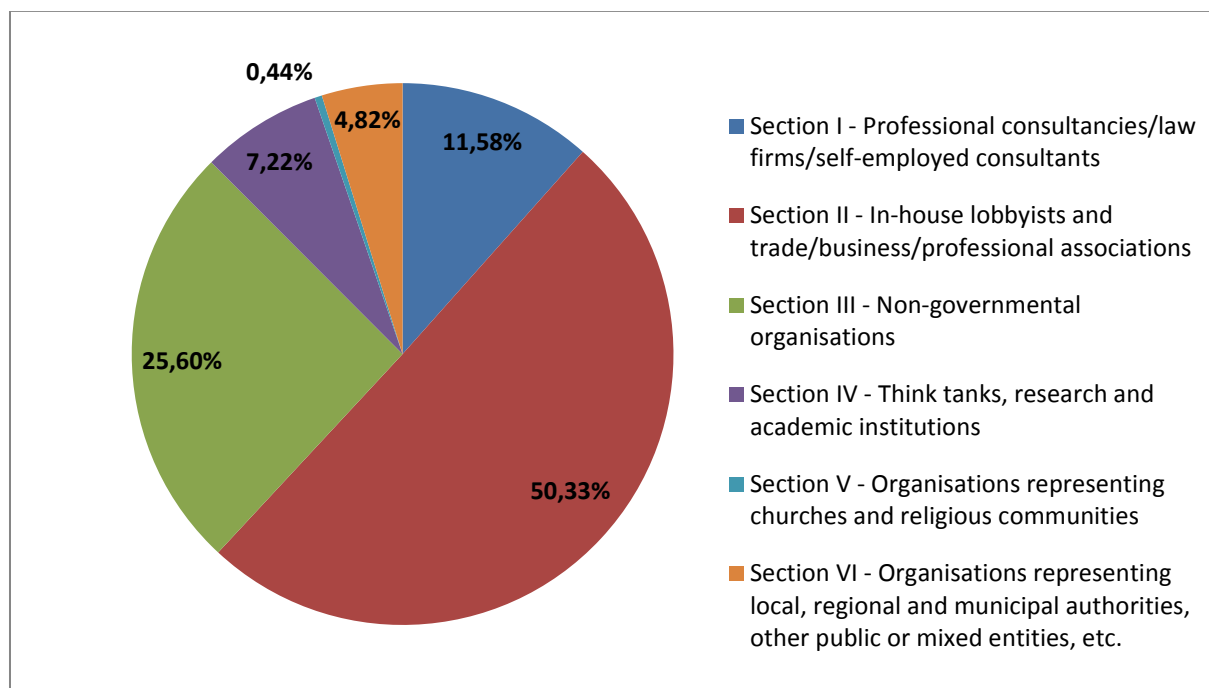
Rejstřík transparentnosti (dále jen rejstřík) byl zřízen společně Evropským parlamentem (EP) a Evropskou komisí (EK) v roce 2011 na základě interinstitucionální dohody (ID). Představuje jeden z hlavních nástrojů pro plnění závazků, které oba orgány v oblasti transparentnosti přijaly. Rejstřík se vztahuje na všechny zájmové skupiny, které se snaží ovlivnit legislativní činnost a provádění politik v orgánech EU. Jelikož rejstřík objasňuje, jaké zájmy jednotlivé skupiny sledují, koho reprezentují a jaké mají zdroje, umožňuje lepší kontrolu ze strany veřejnosti, čímž dává občanům, sdělovacím prostředkům a zúčastněným stranám možnost sledovat činnosti a případný vliv zástupců zájmových skupin. V rejstříku transparentnosti je zapsáno více než 10 000 subjektů, které se všechny zavázaly dodržovat společný kodex chování¹, což z něj činí jeden z největších rejstříků svého druhu na světě.

II. SOUČASNÝ STAV REJSTRÍKU TRANSPARENTNOSTI²

V rejstříku se lze zapsat do jednoho ze šesti oddílů. V roce 2016 byl největším oddílem, obsahujícím o něco více než polovinu všech zapsaných subjektů, oddíl II: „*Interní lobbisté a obchodní/podniková/profesionální sdružení*“ (viz tabulka 1). Hlavním pododdílem v rámci tohoto oddílu byla „*Obchodní a podniková sdružení*“, která tvořila téměř 43 % všech interních lobbistů a obchodních/podnikových/profesionálních sdružení (viz tabulka 2, oddíl II).

Druhým nejčastěji zastoupeným typem zapsaných subjektů byly „*Nevládní organizace*“ (oddíl III), které představovaly více než čtvrtinu všech zapsaných organizací. Za nimi se umístily „*Odborné poradenské společnosti, právnícké firmy nebo samostatně výdělečně činní poradci*“ (oddíl I), představující 12 % všech zapsaných subjektů. Menší kategorie zapsaných subjektů představovaly „*Expertní skupiny typu „think tank“, výzkumné a akademické instituce*“ (oddíl IV), za nimiž následovaly „*Nadnárodní sdružení a sítě veřejných regionálních orgánů a jiných orgánů na nižší než celostátní úrovni*“ (oddíl VI) a „*Organizace zastupující církve a náboženská společenství*“ (oddíl V).

Tabulka 1: Rozdělení zástupců zájmových skupin

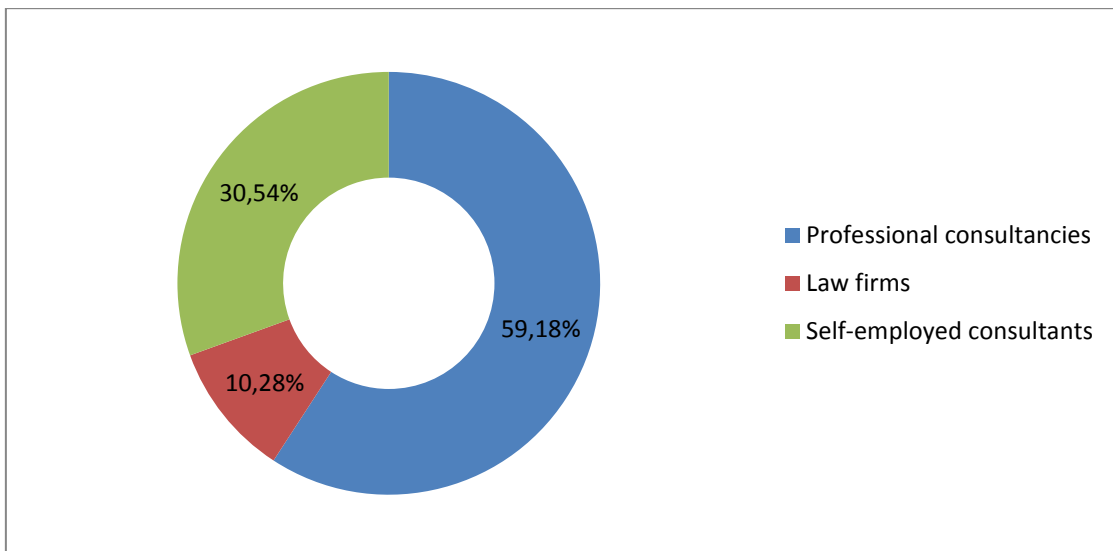


Tabulka 2: Rozdělení podle pododdílů³

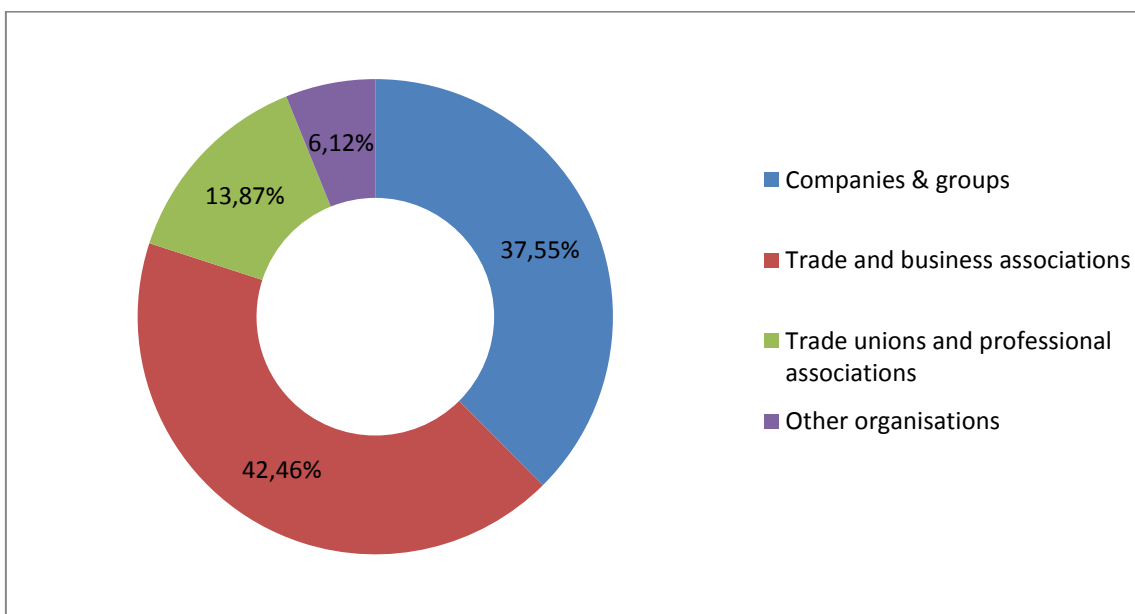
¹ Započítány jsou pouze subjekty, které byly zapsány a vyvíjely činnost ke dni 31. prosince 2016.

² Údaje uvedené v této zprávě odrážejí stav ke dni 31. prosince 2016.

Oddíl I: Odborné poradenské společnosti / právnické firmy / samostatně výdělečně činní poradci

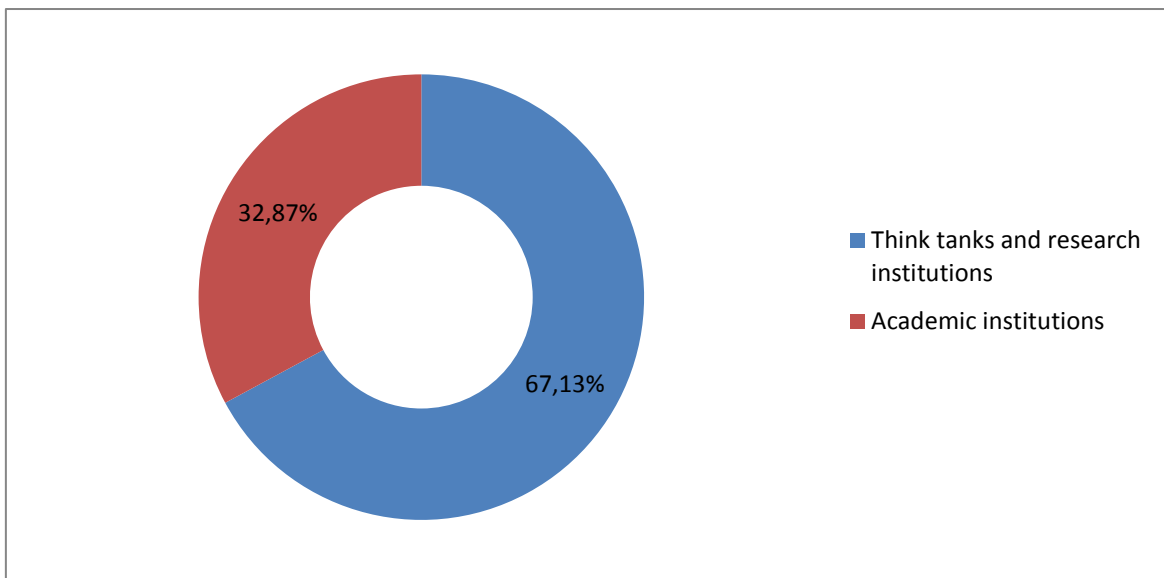


Oddíl II: Interní lobbisté a obchodní/podniková/profesní sdružení

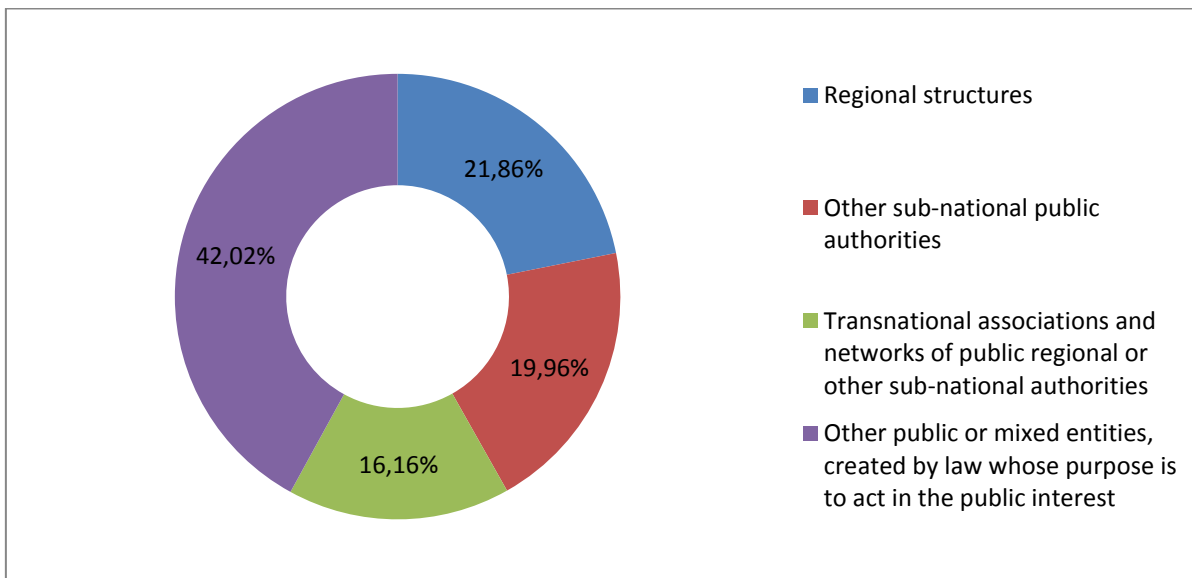


³ Oddíly III a V nemají pododdíly.

Oddíl IV: Expertní skupiny typu „think tank“, výzkumné a akademické instituce



Oddíl VI: Organizace zastupující místní, regionální a obecní orgány, jiné veřejné či smíšené subjekty atd.



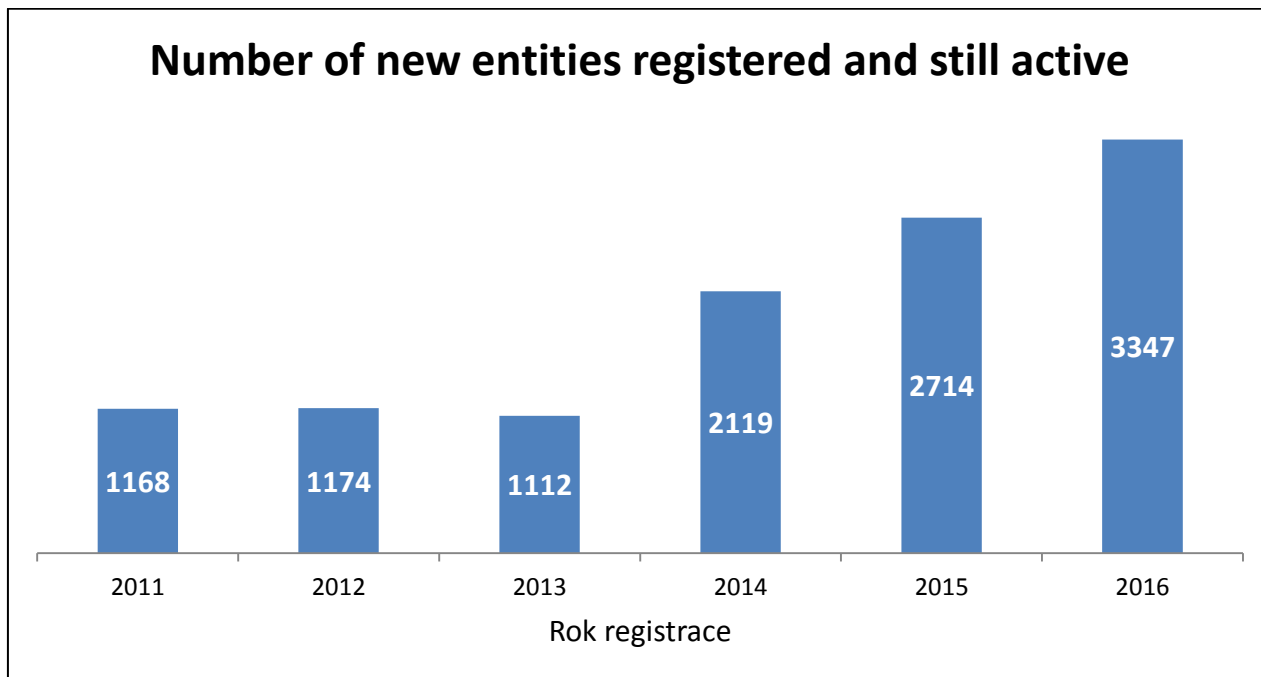
Tabulka 3: Rozdělení zapsaných subjektů ke dni 31. prosince 2016

Ke dni 31. prosince 2016 bylo v rejstříku zapsáno 10 911 subjektů, rozdělených do těchto (pod)oddílů:	
I – Odborné poradenské společnosti / právnické firmy / samostatně výdělečně činní poradci	1 264
Odborné poradenské společnosti	748
Právnické firmy	130
Samostatně výdělečně činní poradci	386
II – Interní lobbisté a obchodní/podniková/profesní sdružení	5 492
Podniky a skupiny	2 062
Obchodní a podniková sdružení	2 332
Odborové organizace a profesní sdružení	762
Ostatní organizace	336
III – Nevládní organizace	2 793
Nevládní organizace, platformy a sítě a podobné subjekty	2 793
IV – Expertní skupiny typu „think tank“, výzkumné a akademické instituce	788
Expertní skupiny typu „think tank“ a výzkumné instituce	529
Akademické instituce	259
V – Organizace zastupující církve a náboženská společenství	48
Organizace zastupující církve a náboženská společenství	48
VI – Organizace zastupující místní, regionální a obecní orgány, jiné veřejné či smíšené subjekty atd.	526
Regionální struktury	115
Jiné veřejné orgány na nižší než celostátní úrovni	105
Nadnárodní sdružení a sítě veřejných regionálních orgánů nebo jiných orgánů na nižší než celostátní úrovni	85
Další veřejné či smíšené subjekty vytvořené na základě právních předpisů, jejichž účelem je jednat ve veřejném zájmu	221

Statistické údaje o nových registracích v roce 2016

V roce 2016 se do rejstříku zapsalo 3 347 nových subjektů⁴. Z nich se 451 zapsalo do oddílu I, 1 511 do oddílu II, 902 do oddílu III, 283 do oddílu IV, 11 do oddílu V a 189 do oddílu VI. Průměrný počet nových registrací za měsíc činil 279 a jejich frekvence se v průběhu roku měnila (tabulka 5).

Tabulka 4: Počet nových registrací za rok

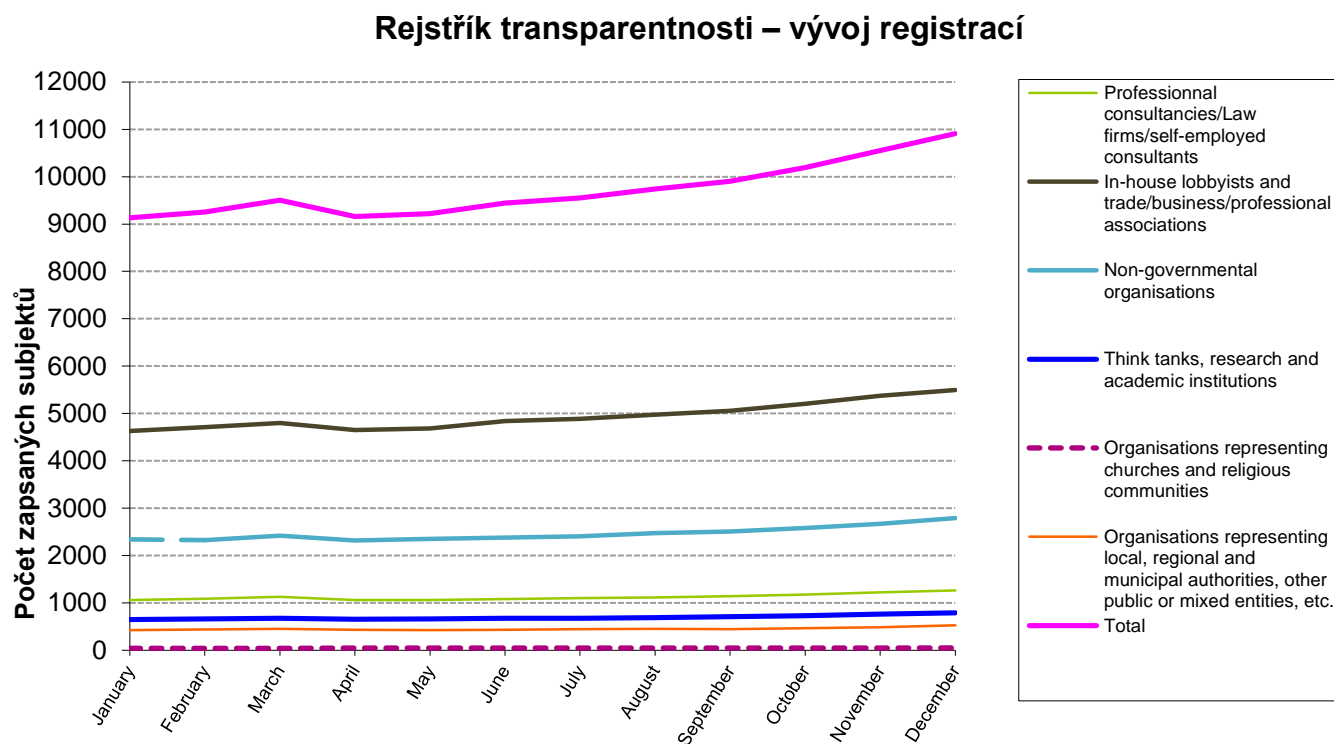


Pozn.: Roční statistiky od roku 2011 viz internetové stránky rejstříku:

<http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/consultation/statistics.do?locale=en&action=prepareView>

⁴ Započítány jsou pouze subjekty, které byly zapsány a vyvíjely činnost ke dni 31. prosince 2016.

Tabulka 5: Počet subjektů zapsaných v roce 2016



Celkový počet nových registrací ročně nadále vzrůstá. Tento stoupající trend je s největší pravděpodobností důsledkem toho, že oba orgány k registraci nadále důrazně vybízejí.

Rozhodnutí Komise přijaté v květnu 2016 učinilo z registrace vstupní podmínku pro jmenování některých typů členů expertních skupin. Tato nově zavedená součinnost mezi rejstříkem transparentnosti a rejstříkem expertních skupin vedla ke zvýšení počtu registrací ve druhé polovině roku. Důvodem nových registrací se staly i veřejné konzultace pořádané Komisí v rámci různých oblastí politik, neboť zájmové skupiny, jež na tyto konzultace odpovídají, jsou k zápisu do rejstříku transparentnosti aktivně vybízeny, aby bylo možné odlišit jejich příspěvky od příspěvků jednotlivých občanů.

Registrace je vstupní podmínkou pro to, aby zástupci organizací či samostatně výdělečné osoby mohli vystupovat na slyšeních v rámci výborů Evropského parlamentu nebo aby mohli využívat zjednodušeného přístupu do prostor Parlamentu. Akreditaci lze udělit až na dvanáctiměsíční období a lze ji prodloužit. V roce 2016 udělil Parlament 7 400 povolení ke vstupu do svých prostor zástupcům přibližně 2 350 organizací zapsaných v rejstříku (jsou zahrnuty jak nové žádosti, tak prodloužení stávajících akreditací).

V roce 2016 bylo na internetových stránkách rejstříku zaznamenáno přibližně 250 000 jedinečných návštěvníků⁵, respektive 41 250 návštěv měsíčně⁶. Až 27,7 % návštěv internetových stránek bylo uskutečněno prostřednictvím stránek Europa a přibližně 30 % prostřednictvím vyhledávačů.

⁵ „Jedinečným návštěvníkem“ se rozumí jedinečně identifikovaný klient, který si prohlíží stránky v rámci vymezeného časového intervalu (v tomto případě jeden den). Jedinečný návštěvník je v daném intervalu započítán jen jednou, třebaže stránky navštíví vícekrát. Jelikož k identifikaci dochází podle počítače návštěvníka, může být tentýž návštěvník používající více počítačů započítán vícekrát.

⁶ „Návštěvou“ se rozumí série žádostí o stránku od téhož jedinečně identifikovaného klienta.

III. ČINNOSTI SPOLEČNÉHO SEKRETARIÁTU REJSTŘÍKU TRANSPARENTNOSTI

Společný sekretariát rejstříku transparentnosti (SSRT) tvoří tým úředníků z EP a EK. Spolu s vedoucími oddělení je v tomto týmu celkem 10 úředníků, 6 z EK a 4 z EP. Na plnění jejich úkolů spojených se SSRT připadá přibližně 5,5 ekvivalentu plného pracovního úvazku.

SSRT je odpovědný za každodenní správu rejstříku transparentnosti; poskytuje asistenční službu, vydává pokyny k registraci, provádí kontroly kvality údajů, zpracovává obdržená upozornění a stížnosti, koordinuje vývoj IT a údržbu systému, pořádá kampaně na zvyšování informovanosti a vyvíjí další komunikační činnost na podporu režimu. Činnost SSRT koordinuje vedoucí oddělení transparentnosti na generálním sekretariátu EK; Rada na zasedáních SSRT plní úlohu pozorovatele.

1. Monitorování údajů v rejstříku

Jedním z hlavních úkolů SSRT je monitorovat kvalitu údajů v rejstříku prováděním kontrol kvality a zajišťováním vhodného zpracování obdržených upozornění a stížností. Kromě toho SSRT provádí základní kontrolu způsobilosti každé nové registrace v rejstříku transparentnosti. Aby bylo možné tento náročný úkol zvládat efektivněji, oddělení vývoje IT začalo v roce 2016 kvalitu údajů poskytovaných zapsanými subjekty analyzovat automatizovaným způsobem. Cílem je v první polovině roku 2017 spustit novou a dokonalejší verzi rejstříku transparentnosti, která zvýší celkovou kvalitu údajů tím, že proces registrace/aktualizace pro nové a stávající zapsané subjekty zjednoduší.

1.1 Kontroly kvality

„*Kontrolou kvality*“ se rozumí soubor ověření, která SSRT provádí za účelem zajištění kvality a přesnosti údajů předkládaných zapsanými subjekty podle přílohy II interinstitucionální dohody a která mají zabránit vzniku věcných chyb a registraci nezpůsobilých subjektů. V případě nesouladu s požadavky stanovenými v příloze II interinstitucionální dohody SSRT zahájí se zapsanými subjekty písemný dialog s cílem nalézt možná řešení.

V roce 2016 SSRT provedl 5 032 kontrol kvality, téměř dvakrát více než v roce 2015 (2 591), což je důsledkem většího úsilí vynakládaného na kontrolu všech nových registrací. Z těchto 5 032 provedených kontrol kvality byly registrace v necelé polovině případů označeny za správné (2 261), zatímco zbývajícím subjektům bylo sděleno, že jsou nezpůsobilé nebo že údaje obsažené v jejich záznamech vykazují nesrovnalosti. Z 2 771 kontaktovaných subjektů jich 961 bylo z rejstříku vymazáno z některého z těchto důvodů: nejednotné, nesprávné nebo neúplné údaje, neprovedení aktualizace a nezpůsobilost.

1.2 Upozornění

„*Upozorněním*“ se rozumí mechanismus, který umožňuje třetím stranám SSRT informovat, že registrační záznamy jednoho nebo více subjektů obsahují věcné chyby nebo že jsou tyto subjekty nezpůsobilé. Z výše uvedených 5 032 kontrol kvality jich bylo v návaznosti na upozornění, která SSRT obdržel, provedeno 407. V roce 2016 SSRT obdržel 16 individuálních upozornění (z nichž jedno bylo posouzeno jako nepřipustné). Tato upozornění se týkala celkem 40 organizací, neboť některá z nich se vztahovala na více než jeden subjekt.

Od září 2015 zůstává částečně nedořešeno hromadné upozornění týkající se 4 253 záznamů. Toto upozornění poukázalo na tři typy chybných záznamů: i) absenci popisu relevantních činností, ii) nepravděpodobně vysoké výdaje a iii) nepravděpodobně nízké výdaje. Jelikož se upozornění týkalo vysokého počtu záznamů, SSRT následně stanovil priority podle určitých kritérií. Kontaktováno bylo celkem 433 organizací ve třech fázích (dvě fáze byly dokončeny v roce 2015 a jedna v roce 2016).

Jak bylo předesláno v předchozí výroční zprávě, jsou *výsledky fáze III* týkající se vykazování zjevně nízkých nákladů zveřejněny v této zprávě:

Vykazování zjevně nízkých nákladů

v lednu/únoru 2016 bylo kontaktováno 347 organizací, 277 (80 %) z nich provedlo uspokojivou aktualizaci, 70 (20 %) z nich bylo z rejstříku vymazáno, neboť poskytl neuspokojivou nebo neposkytl žádnou odpověď.

Na tuto kategorii byla uplatněna tato kritéria: subjekty zapsané v oddílech I, II a III, subjekty s provozovnou v Belgii, subjekty se dvěma nebo více ekvivalenty plného pracovního úvazku, subjekty s předpokládanými náklady na činnost ve výši 10 000 EUR nebo méně.

1.3 Stížnosti

„*Stížností*“ se rozumí oznámení, v němž se tvrdí, že zapsaný subjekt porušil některé z povinností stanovených v kodexu chování, s výjimkou tvrzení týkajících se věcných chyb. V roce 2016 SSRT obdržel 7 stížností, z nichž 4 byly přípustné jako „stížnost“ a jedna byla překvalifikována na „upozornění“. Jako nepřipustná může být stížnost vyhodnocena například v případě, kdy neexistuje žádná souvislost s údajným porušením kodexu chování ze strany zapsaných subjektů nebo kdy učiněná tvrzení nejsou podložena konkrétními důkazy.

Přípustné stížnosti se týkaly možných porušení ustanovení kodexu chování, a nejčastěji pak písmena d) *“zajistí, aby informace, které poskytují při registraci a následně v rámci své činnosti, na niž se vztahuje rejstřík, byly podle jejich nejlepšího vědomí úplné, aktuální a nebyly zavádějící; jsou srozuměni s tím, že veškeré poskytnuté informace podléhají kontrole, a souhlasí s tím, že budou spolupracovat v případě žádostí správních útvarů o doplňující informace a aktualizaci údajů“*, po němž následovalo ustanovení písmena c) *„při jednání s třetími osobami si nenárokují žádný formální vztah s Evropskou unií ani s žádným z jejích orgánů a nezkreslují své postavení v souvislosti se zápisem do rejstříku tak, aby uváděly v omyl třetí osoby nebo úředníky či jiné zaměstnance Evropské unie, ani nevyužívají loga orgánů EU, aniž by jim to bylo výslovně povoleno“*.

Poté, co SSRT provedl šetření a kontaktoval dotčené zapsané subjekty, byly 3 z 4 přípustných stížností uzavřeny, když dotčené zapsané subjekty aktualizovaly své záznamy, a zbývající zapsaný subjekt byl z rejstříku vymazán pro nezpůsobilost.

2. Pokyny a zvyšování informovanosti

SSRT pravidelně pořádá školení a vyvíjí komunikační činnosti, jejichž cílem je zvyšovat informovanost o rejstříku a propagovat jeho používání. V roce 2016 EP uspořádal devět interních školení pro zaměstnance a asistenty poslanců. EK uspořádala sedm celodenních školení pro zaměstnance s názvem „Jak vhodně a efektivně jednat s lobbisty“, která zahrnovala prezentaci a případovou studii o rejstříku transparentnosti. Kromě těchto interních prezentací oba orgány uspořádaly 24 prezentací pro zúčastněné strany a návštěvnické skupiny. Dvě prezentace byly na pozvání předneseny v členských státech před členy vnitrostátních parlamentů: v září před portugalským výborem zřízeným *ad hoc* na podporu transparentnosti a v prosinci před belgickým výborem pro obranu.

Aby se organizacím pomohlo s registrací, byly na internetu kromě podrobných prováděcích pokynů zveřejněny i kratší pokyny s názvem „Jak se správně zaregistrovat a jak se vyhnout častým chybám“.

IV. ZÁVĚR

Počet registrací nadále rostl i v roce 2016: v průběhu roku se do rejstříku zapsalo více než 3 300 nových subjektů. SSRT zároveň ještě zvýšil své úsilí o zajištění optimální kvality údajů v systému tím, že prováděl více kontrol kvality a zajišťoval včasné zpracovávání obdržených upozornění a stížností. SSRT byl pravidelně vyzýván, aby rejstřík transparentnosti představoval různým cílovým skupinám a zapojoval se do diskusí o fungování systému a o jeho vývoji. Neustále rostoucí počet nově zapsaných subjektů i větší viditelnost a význam rejstříku opět zdůraznily potřebu přidělit SSRT odpovídající lidské zdroje a zdroje v oblasti IT, aby mohl efektivně fungovat a dokázal zajistit celkovou spolehlivost systému.

V roce 2016 se stala řada událostí, které stojí za zmínku. Komise uspořádala tříměsíční veřejnou konzultaci, aby shromáždila názory na současný rejstřík transparentnosti a možnosti jeho dalšího vývoje⁷. Místopředsedkyně Evropského parlamentu Sylvie Guillaumeová a první místopředseda Komise Frans Timmermans uspořádali dne 2. května společnou veřejnou diskusi o režimu transparentnosti pro zástupce zájmových skupin v EU⁸ a Komise dne 28. září předložila Evropskému parlamentu a Radě návrh nové interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti.⁹

– KONEC –

⁷ http://ec.europa.eu/info/consultations/proposal-mandatory-transparency-register_en .

⁸ <http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/staticPage/displayStaticPage.do?reference=NEWS&locale=cs#cs> .

⁹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3182_cs.htm .